

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/50/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010145
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Stanislavská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122010145.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Stanislavskej a sudcov JUDr. Rastislava Kresla a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci odsúdeného Q. I., v konaní o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 02.03.2022 pod sp. zn. 2PP/13/2022, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 03.05.2022 takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku z r u š u j e s a napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

II. Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, § 66 ods. 1, ods.2, § 67 ods.1 Trestného zákona, sa odsúdený Q. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/XX, O. - X., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, podmiennečne prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený :

- rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku pod sp. zn. PK-2T/6/2015-5010 zo dňa 27.04.2015.

III. Podľa § 68 ods. 1 Trestného zákona sa odsúdenému určuje skúšobná doba v trvaní 7/sedem/ rokov.

IV. Podľa § 68 ods.1 Trestného zákona sa zároveň nariaďuje nad odsúdeným probačný dohľad vo výmere 3 /tri/ roky.

V. Podľa § 51 ods.3, ods.4 Trestného zákona sa odsúdenému ukladajú tieto obmedzenia a povinnosti :

- povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom programu sociálneho výcviku alebo iného výchovného programu, najmä zúčastňovať sa seminárov či prednášok zameraných na prevenciu páchania trestnej činnosti,
- povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie,
- zákaz požívania omamných a psychotropných látok,
- zákaz stretávania sa s osobami, ktoré by mohli mať na obžalovaného preukázateľne negatívny vplyv a ktoré boli jeho spolupáchateľmi a účastníkmi na trestnom čine,
- pravidelne a v dohodnutých termínoch, najmenej raz za mesiac sa dostavovať k probačnému a mediačnému úradníkovi Krajského súdu v Bratislave s príslušným miestom jeho výkonu, prvýkrát v lehote 3 pracovných dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia, a to v úradných hodinách.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 67 ods. 1 a § 66 ods. 1 a 2 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného Q. I. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu

rozsudkom Špecializovaného trestného súdu č. k. PK-2T/6/2015-5010 z 27. apríla 2015 vo výmere 12 rokov v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia

Okresný súd svoje rozhodnutie zdôvodnil (v rozsahu č.l. 68- 71 spisu) tým, že odsúdený svojim správaním a plnením povinností vo výkone trestu síce preukázal určité polepšenie, o čom svedčí skôr pozitívne hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, no nie je možné od neho očakávať, že v prípade podmieneného prepustenia na slobode povedie riadny život.

Okresný súd tiež uviedol, že aj keď sa v prvých rokoch počas výkonu trestu u odsúdeného vyskytli nedostatky v jeho správaní, za ktoré si vyslúžil aj tri disciplinárne potrestania, tak postupom času došlo k stabilizovaniu a polepšeniu správania u odsúdeného, ktoré je z dlhodobého hľadiska na požadovanej úrovni, čo sa prejavilo dodržiavaním ústavného poriadku a časového rozvrhu dňa, plnením a rešpektovaním príkazov príslušníkov, vzorným plnením si povinností vyplývajúcich z rôznych funkcií v samospráve odsúdených, poskytnutím pomoci v snahe zachrániť život iného odsúdeného, zapájaním sa do oddielových aktivít organizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti a v konečnom dôsledku aj udelením deviatich disciplinárnych odmien. Polepšenie správania u odsúdeného súd vzhliadol i pri poskytnutí značnej spolupráce orgánom činným v trestnom konaní, ktorým bola objasnená tak korupčná trestná činnosť ako aj trestná činnosť páchaná členmi zločineckej skupiny. Na základe takéhoto správania má súd za to, že odsúdený zaujal kritický postoj k ním páchanej trestnej činnosti a jeho ľútosť z toho, že nemôže byť so svojou rodinou ako i slzy počas jeho konečného návrhu považoval za úprimné.

U odsúdeného však nebola podľa názoru súdu prvého stupňa splnená druhá materiálna podmienka, teda nemožno očakávať, že odsúdený by v prípade podmieneného prepustenia viedol riadny život na slobode. I keď je resocializačná prognóza u odsúdeného priaznivá na základe nízkeho rizika recidívy trestnej činnosti, tak nebolo možné neprihliadnuť na povahu páchanej trestnej činnosti odsúdeným. Všetky skutky, za ktoré bol odsúdenému právoplatne uložený trest odňatia slobody (jeden podmienený a dva nepodmienené) i skutok, za ktorého spáchanie bolo u odsúdeného upustené od uloženia súhrnného trestu, vykazovali znaky kvalifikovanej skutkovej podstaty. Odsúdený sa dopustil zločinu prevádzkačstva podľa § 355 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. b) Trestného zákona a obzvlášť závažného zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. b) Trestného zákona. S poukazom na závažnosť jednotlivých skutkov, ktorých spoločným menovateľom bolo získanie finančných prostriedkov, okresný súd dospel k záveru, že návrhu odsúdeného na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nebolo možné vyhovieť.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť odsúdený Q. I., ktorú však do termínu neverejného zasadnutia sťažnostného súdu bližšie písomne nezdôvodnil ani sám a ani prostredníctvom zvolenej obhajkyne.

Krajský súd ako nadriadený súd okresnému súdu podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmiennečne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Podľa § 66 ods. 4 Trestného zákona ak ide o podmiennečné prepustenie podľa odseku 1 písm. c), kontrolu technickými prostriedkami možno skončiť najskôr po uplynutí doby, ktorá zodpovedá dvom tretinám uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 67 ods. 1 Trestného zákona osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

Z vyššie citovaných ustanovení § 66 a 67 Trestného zákona vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu (resp. postupne uložených trestov), a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správnejmu záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, ako i podmienka riadneho správania sa vo výkone trestu, o čom svedčí pozitívne hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, a podľa názoru sťažnostného súdu (na rozdiel od súdu prvého stupňa) bola v prípade odsúdeného Q. I. splnená aj druhá z materiálnych podmienok, a to predpoklad to, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život.

Všeobecný súd rozhodujúci o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody musí zohľadniť všetky zadovážené dôkazy, ktoré mu poskytnú komplexný obraz o osobe odsúdeného a jeho celkovom správaní a plnení povinností vo výkone trestu, pretože aj tieto okolnosti vedú do istej miery ovplyvniť predpoklad o tom, aké správanie možno od odsúdeného očakávať potom, ako opustí brány väzenia. Pri skúmaní splnenia materiálnych podmienok týkajúcich sa možnosti podmiennečného prepustenia odsúdeného na slobodu je preto pre súd dôležité zistiť a vyhodnotiť správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody. Pritom správanie odsúdeného je determinované samotným výkonom trestu odňatia slobody, ako aj plnením jeho účelu, ktorý spočíva v prevencii pred ďalším páchaním trestnej činnosti a výchove odsúdeného k vedeniu morálneho a slušného života.

Sťažnostný súd sa pri svojom rozhodovaní zameril na zistenie splnenia všetkých do úvahy prichádzajúcich predpokladov (formálnych a materiálnych) pre uplatnenie tohto trestnoprávneho inštitútu. Vo vzťahu k splneniu materiálnych podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody sťažnostný súd, pokiaľ ide o materiálne podmienky, vychádzal predovšetkým z pozitívneho hodnotenia riaditeľa ústavu (bez prihliadnutia na správanie odsúdeného v tzv. adaptačnej fáze vo výkone väzby z roku 2013) a teda správania sa odsúdeného vo výkone trestu, dodržiavania ústavného poriadku, vzťahu k uloženým povinnostiam, k pridelenej práci, vzťahu k iným odsúdeným, podriadenia sa resocializačnému procesu, z výsledkov 3 ročného štúdia na Strednej odbornej škole, z pozitívnej resocializačnej prognózy, vzťahu odsúdeného k uloženému trestu, plnenia účelu trestu, ako i skutočnosti jeho postoja k páchanej trestnej činnosti, ktoré (skutočnosti) podľa názoru sťažnostného súdu svedčia pre záver o tom, že podmiennečné prepustenie odsúdeného v súčasnej fáze výkonu trestu odňatia slobody (po výkone viac ako 9-ich rokoch z uloženého 12 -ročného výkonu trestu) prichádza do úvahy pri uložení skúšobnej doby v trvaní 7 / sedem/ rokov, za súčasného uloženia probačného dohľadu na 3 /tri/ roky a uloženia (vyššie citovaných) povinností a obmedzení, kedy bude mať odsúdený možnosť preukázať skutočné polepšenie.

Podmienečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv, pričom odsúdenému chce sťažnostný súd poskytnúť (po jeho prvom a dúfajúc i poslednom výkone nepodmienečného trestu) šancu na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel.

V danom smere má mimo iného význam i skutočnosť, že počas výkonu trestu odsúdený absolvoval 3 ročné štúdium na Strednej odbornej škole (najmä v poslednom ročníku) s excelentným hodnotením, v súčasnosti má v danom odbore príslub zamestnania (viď č.l. 13 spisu), zo strany otca má garantovanú podporu a pomoc rodiny pri začlenení sa do spoločnosti a pri výchove syna, ktorý bol po smrti matky zverený do starostlivosti najbližšej rodiny, jeho resocializačná prognóza (pri ktorej sa zohľadňuje mnoho významných faktorov) je priaznivá. Počas výkonu trestu tiež vykonával rôzne zodpovedné funkcie, v rámci prevencie závislostí sa dobrovoľne zúčastňoval na prednáškach a besedách organizovaných na oddiele závislostí, má kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti, zo správy MVS SR PPZ NAKA zo dňa 16.02.2020 (č.l. 48) vyplýva, že v minulosti z vlastnej iniciatívy spolupracoval s OČTK, kde okrem vlastnej trestnej veci spolupracoval aj pri odhaľovaní ďalšej závažnej trestnej činnosti zločineckej skupiny, pričom aj významnou mierou napomohol jej odhaleniu.

S poukazom na vyššie uvedené je potrebné tiež uviesť, že základným cieľom probačného dohľadu je pôsobiť na páchatela ďalej tak, aby sa už nedopúšťal ďalšej trestnej činnosti, aby si vybudoval vhodné sociálne zázemie a aby sa mohol znova spoločensky uplatniť. Probačný dohľad prináša odsúdenému pomoc pri prekonávaní najrozmanitejších prekážok, psychickú podporu pri aktívnej snahe nájsť svoje miesto v spoločnosti a tiež mu pomáha naučiť sa žiť tak, ako to od neho očakáva spoločnosť, v súlade s jej normami.

Poskytnutie odbornej pomoci, sledovanie a kontrolovanie správania odsúdeného a spoluprácu s rodinným a sociálnym prostredím v ktorom odsúdený žije a bude pracovať, formou probačného dohľadu, považuje sťažnostný súd za efektívnejšie a účelnejšie, ako i v súlade s individuálnou i generálnou prevenciou vzhľadom na predmetnú trestnú činnosť ako i doposiaľ vykonanú dobu trestu, za súčasného uloženia (mimo iného) povinností zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie, zákazu požívania omamných a psychotropných látok, zákazu stretávania sa s osobami, ktoré by mohli mať na odsúdeného preukázateľne negatívny vplyv a ktoré boli jeho spolupáchateľmi a účastníkmi na trestnom čine, kedy bude súd ako i spoločnosť „ de facto“ sledovať správanie odsúdeného i v čase po prepustení z výkonu trestu, preto sťažnostný súd dospel k záveru, že bolo dôvodným ako i účelným, rozhodnúť o sťažnosti odsúdeného tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.